

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. I. An, & quomodo dispositio susipientis sit mensura Gratiae
Sacramentalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CAPVT V.

DE SVSCIPIENTE SACRAMENTVM.

CONTROVERSIA I.

An, & quomodo Dispositio Suscipientis sit Mensura Gratiae Sacramentalis.

717. **D**icendum 1. Aequaliter dispositis non nisi aequalis confertur Gratia Sacramentalis, per idem specie Sacramentum. Ita communis contra Paludanum, Scotum, Gabrielem, Cajetanum, existimantes, vel ex voluntate Dei, vel propter merita parentum aut Ministrum, aut circumstantiarum, aliquando conferri inaequalem Gratiam. Probatur Conclusio. Sacramenta non causant Gratiam, nisi quam significant: atqui respectu aequaliter dispositorum, non significant, nisi aequalem gratiam: ergo.

Confirmatur. Virtus Sacramentorum provenit ex solis meritis Christi, qui solus in sua potestate habuit instituere Sacramenta, & illis sua merita applicare: ergo sicut medicina, quae virtutem suam habet ab auctore Naturae, non est magis aut minus efficax ad causandam sanitatem ex eo, quod adhibita sit à Medico magis aut minus sano, ita Sacramentum non potest esse magis aut minus efficax ad sanctificandum, ex eo, quod Minister sit magis aut minus sanctus.

718. Dicendum 2. Inaequaliter dispositis, v. g. per maiorem devotionem, confertur etiam ex opere operato inaequalis gratia per Sacramentum ejusdem speciei. Probatur 1. Auctoritate D. Damasceni lib. 4. c. 20. [Quamvis, inquit, peccatorum remissio omnibus aequè per Baptismum detur, Spiritus tamen gratia pro fidei ac praecedentis purgationis modulo ac ratione comparatur.] Concilium Trid. sess. 6. c. 7. cum dixisset, Baptismum esse causam instrumentalem nostrae justificationis, id quasi explicando addit. [Justitiam in nobis recipientes unusquisque suam secundum mensuram quam Spiritus S. partitur singulis prout vult, & secundum propriam cujusque dispositionem & cooperationem.]

Ratio Conclusionis desumitur à congruentia & paritate. Congruum erat, à Christo sic institui Sacramenta, ut homines allicerentur ad se diligentius disponendos & preparandos: atqui si melius dispositi plus Gratiae accipiant, utique allciuntur ad se melius disponendos: ergo &c.

Deinde congruentia redditur à paritate causarum physicarum agentium in passum magis minusve dispositum: tunc enim quo passum est me-

lius dispositum v. g. magis diaphanum, succum de eo majorem intensionem effectus accipit à causa, v. g. plus lucis, caloris, impulsus &c. Cum ergo Sacramenta habeant suam virtutem ex meritis Christi, quae sunt valoris infiniti, & Gratia possit augeri in infinitum, si suscipiens sit melius dispositus, congruum est, ut etiam plus gratiae accipiat.

719. Obijcies 1. Sacramenta non significant plus gratiae in eo qui est melius dispositus, quam in eo qui est minus dispositus: ergo nec plus gratiae causant. 2. Negando antecedens. Sacramenta enim significant ut causa, & quidem ut causa habens virtutem aliquo modo determinatam: atqui causa significat effectum determinatum inaequalem pro inaequalitate & diversitate dispositionis, ut patet. Praeterea, Sacramenta significant effectum suum Symbolicè v. g. Eucharistia per modum cibi, Baptismus per modum ablutionis: atqui melius dispositus melius nutritur, & melius abluatur: ergo sub tali conditione significat Sacramentum inaequalitatem effectus à se conferendi.

720. Obijc. 2. Ex nostra Conclusionis fundamento sequi videtur, quod ille qui aliter est habitualiter sanctior, hoc est, habet plures gradus Gratiae sanctificantis, etiam si ceterae omnes dispositiones essent pares, etiam plus gratiae acciperet, quia majus augmentum Gratiae videtur esse melior dispositio: consequens autem non repugnat assertum à Theologis.

Responderi potest 1. Concedendo sequelam, cum Suarez d. 7. l. 5. in fine. Conim. q. 1. dub. 3. maxime à n. 51. Dicaltillo d. 1. dub. 1. à n. 71. Nec refert alios DD. hoc non ita expressè tradidisse, satis est quod non negaverint, & fundamentum affirmandi dederint. Respondetur 2. Negando sequelam & paritatem. Non potest 2. Negando sequelam & paritatem. Non imprimis major sanctitas videtur solum dispo- nere titulo Dignificationis, quatenus magis determinatus est dignus majori premio, ut traditur in materia de Gratia: disponit ergo gratia tanquam forma dignificans ad premium: atqui fructus Sacramentorum non est premium accipientis Sacramentorum, & Sacramenta dignificantur adaequatione meritis Christi. Doctores ergo videntur in praemissa questione loqui de dispositione non dignificante, sed quasi preparante subiectum. videtur

videntur adhuc magis restringere ad illas solum dispositiones, quæ sunt specialiter proportionatæ ipsi Sacramento recipiendo, & ut habenti specialem efficaciam ad auxilia talis rationis, v.g. quia Baptismus est Sacramentum Fidei, ideo ferventior Fides præcedens Baptismum, & ferventius propositum servandi legem Christi, disponet ad maiorem gratiam Sacramentalem in baptismo consequendam: item quia Eucharistia est Sacramentum spiritualiter Nutritivum animæ, ideo ferventior Charitas præcedens, & desiderium perfectionis disponet ad maiorem gratiam Eucharisticam, item quia Sacramentum Pœnitentiæ ordinatur ad auxilia specialia vitandi diligentius peccata &c. ideo maior peccati detestatio & abominatio, disponet ad maiorem gratiam &c. & sic de cæteris.

721. Obijcies 3. Majora peccata præcedentia non inducunt inæqualitatem Gratiæ consequendæ per Sacramenta: ergo nec melior dispositio. Respondet P. Esparza, negando paritatem: quia licet peccata plura aut majora difficiliorem reddant demeritoriè remissionem peccatorum, & reditum gratiæ, in ratione tamen dispositionis nihil variant, quia quodvis peccatum Lethale removeret à Deo totaliter, destruit quæcumque intensionem Gratiæ, & reddit indispositum etiam ad minimum gradum gratiæ absque discrimine: unde difficilius quidem majori peccatori, sed non minor Gratiæ confertur cæteris paribus, undecunque Gratiæ proveniat. At verò dispositio bona potest esse major & minor, & ad maiorem ac minorem Gratiam, quia non quivis accessus ad Deum conjungit cum Deo totaliter, nec totam & omnem Gratiam inducit. Hæc P. Esparza, innuens tacite doctrinam quam tradit de Incarnatione, circa quæstionem, an pura creatura possit condignè satisfacere pro peccato mortali, ubi negat cum DD. Salmanticensibus, posse opus bonum puræ Creaturæ adæquare bonitate malitiam peccati mortalis: de qua quæstione egi Superiore Tract. Nunc abstrahendo ab illa doctrina, quæ mihi difficilis est, ut ibidem ostendi,

Respondetur ad objectionem, negando paritatem. Pluralitas enim peccatorum mortalium resistit quidem magis Misericordiæ divinæ, quod minus tam facile conferat auxilia & media justificativa effectivè, ac conferret per se loquendo, si non adesset illa peccatorum pluralitas, quæ reddit hominem Deo magis exosum & detestabilem; nihilominus tamen, si non obstante illâ pluralitate peccatorum, Deus misericorditer indulget huiusmodi media, hoc ipso jam est superata illa resistentia peccatorum, & causa justificativa est expedita ad operandum secundum totam virtutem & dispositionem subiecti, perinde ac si illa resistentia nunquam præcessisset. Ratio vltior est, quia Deus in justificatione peccatoris, obliviscitur practicè omnium peccatorum præcedentium, sive multa sive pauca ea fuerint, neque eorum destructio suscipit magis & minus. Econtra verò bona præparatio & dispositio non solum

movet Deum ad libentius conferenda Media justificativa, sed etiam augent suo modo capacitatem subiecti, & melius applicant virtutem causæ ad plus operandum, propter rationes in Conclusionem allatas.

722. Obijcies 4. Ex hoc sequi videtur, quod in aliquo casu contingere posset, ut Sacramentum minoris dignitatis conferret plus Gratiæ, vel saltem tantum, quantum producit Sacramentum dignius; consequens est inconveniens, quia à Sacramento digniore plus gratiæ confertur, &c. Concedendo sequelam, & negando id esse inconveniens. Nam quod dicitur communiter, Sacramentum dignius conferre plus gratiæ, procedit, quando cætera sunt paria,

CONTROVERSIA II.

An, & quomodo Sacramentum cum Obice receptum reviviscat.

723. Quando Sacramentum aliquod validum quidem, sed sine fructu recipitur, dicitur Sacramentum *fictè* susceptum: Non accipitur autem *fictio* hoc loco pro simulata intentione suscipiendi Sacramentum: nam quando deest in adulto intentio, Sacramentum nullum est ab initio, nec tractu temporis potest convalescere. Per *fictionem* ergo intelligitur Obex, seu impedimentum ex parte suscipientis Sacramentum, quominus consequatur suum primum effectum, hoc est, Gratiam: & hoc quidem impedimentum quandoque ponitur sine culpa, v.g. si quis invincibiliter ignorans se peccasse mortaliter, non eliceret dolorem ante baptismi receptionem. Quæritur ergo, an Sacramento cum tali obice suscepto, si postea obex removeatur, peccatum remittatur, & gratia infundatur ex opere operato, & vigore suscepti Sacramenti. Solet autem specialiter disputari de Baptismo.

724. Prima sententia negat huiusmodi reviviscentiam. Tribuitur Medinæ, & Joanni Andree. Rejicitur tamen à cæteris Theologis, & quidem maxime ob auctoritatem S. Augustini, qui agens contra Donatistas, volentes baptizatos ab hæreticis esse rebaptizandos, statuit, baptismum in hæresi aut schismate susceptum, tunc incipere prodesse ad remissionem peccatorum, atque operari salutem, quando *fictè* baptizatus postea corrigitur. Ob hanc inquam auctoritatem nemo Theologorum in dubium vocat reviviscentiam, sed eam diversimodè declarant & intelligunt. Itaque

725. Secunda sententia est, Baptismum *fictè* susceptum, recedente *fictione* non remittere ex opere operato culpam ipsam, nec conferre gratiam, sed ad hos effectus opus esse vel Sacramento Pœnitentiæ, vel Contritione; Baptismum verò tantum remittere totam pœnam temporalem, & hoc sensu reviviscere. Ita Scotus, Gabriel & Vasquez.

F f f f 2

Quia